

SKY 213 SAĞLIK KURUMLARINDA MALİYET MUHASEBESİ

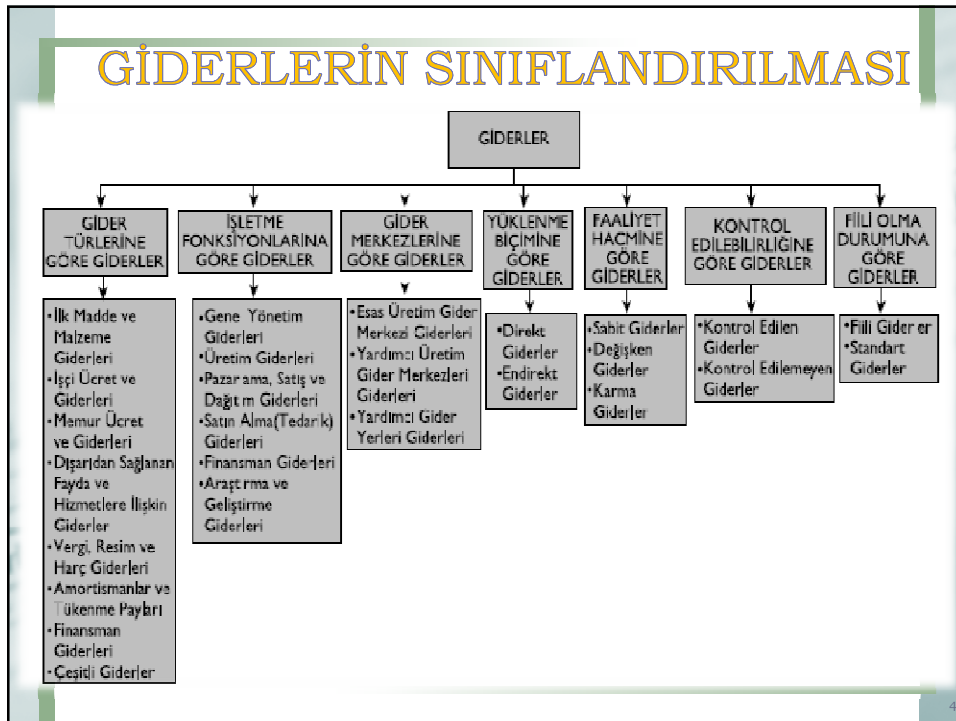
ÖĞR. GÖR. PINAR DOĞANAY PAYZİNER

GİDERLERİN SINIFLANDIRILMASI VE MALİYET UNSURLARI

7. HAFTA DERS İÇERİĞİ

- Giderlerin Sınıflandırılması

GİDERLERİN SINIFLANDIRILMASI

A - GİDER TÜRLERİNE GÖRE

1. İlk Madde ve Malzeme Giderleri:

- İlk madde; sadece üretim faaliyetleri ile ilgili kullanılan gider türüdür.
- Malzeme; hem üretim hem de diğer işletme faaliyetleri için kullanılan gider türüdür.
- İlk madde giderleri,
- Yardımcı madde giderleri,
- İşletme malzemesi giderleri,
- Ambalaj malzemesi giderleri,
- Yedek parça giderleri,
- Büro tüketim malzemesi giderleri,
- Temizlik malzemesi giderleri

5

A - GİDER TÜRLERİNE GÖRE

2. İşçi Ücret ve Giderler

- Brüt ücretler,
- Primler,
- İkraniyeler,
- Nöbet ücretleri,
- Sosyal Güvenlik Kurumu işveren payı,
- Sosyal yardımlar,
- Eğitim giderleri ve
- Yolluklar

6

A - GİDER TÜRLERİNE GÖRE

3. Memur Ücret ve Giderler

- Brüt ücretler,
- Primler,
- İkraniyeler,
- Nöbet ücretleri,
- Sosyal Güvenlik Kurumu işveren payları/Emekli Sandığı aidatları,
- Sosyal yardımlar,
- Eğitim giderleri ve
- Yolluklar

7

A - GİDER TÜRLERİNE GÖRE

4. Dışarıdan Sağlanan Fayda ve Hizmetlere İlişkin Giderler

- Elektrik, su ve doğal gaz giderleri,
- Haberleşme ve iletişim giderleri,
- Temizlik hizmetleri giderleri,
- Beslenme hizmetleri giderleri,
- Güvenlik hizmetleri giderleri,
- Bakım onarım giderleri,
- Danışmanlık hizmetleri giderleri ve

8

A- GİDER TÜRLERİNE GÖRE

5. Çeşitli Giderler

- Sigorta giderleri,
- Kira giderleri,
- Araştırma geliştirme giderleri,
- Sosyal giderler,
- Yolluk ve seyahat giderleri,
- Mahkeme ve noter giderleri

9

A - GİDER TÜRLERİNE GÖRE

6. Çeşitli Giderler

- Emlak vergisi,
- Motorlu taşıtlar vergisi,
- Taşıt alım vergisi,
- Damga vergisi,
- Katma değer vergisi,
- Tapu harçları,
- Dış ticaret harçları ve
- Belediye resimleri

10

B - İŞLETME FONKSİYONLARINA GÖRE

1. Genel Yönetim Giderleri

İşletmenin yönetim fonksiyonunu yerine getirebilmesi için gerekli tüm faaliyetler ile ilgili giderlerden oluşur.

Genel yönetim faaliyetlerinin yerine getirilmesi için yapılan;

- İlk madde ve malzeme,
- İşçi ücret ve giderleri,
- Memur ücret ve giderleri,
- Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler,
- Çeşitli giderler,
- Vergi, resim ve harçlar,
- Amortismanlar ve tükenme payları ve
- Finansman giderleri

770'de

İşletmenin genel yönetim giderlerini oluşturur.

11

B - İŞLETME FONKSİYONLARINA GÖRE

2. Üretim Giderleri

İşletmenin ana faaliyet konusu ile ilgili mal ve hizmet üretimi için katlanılan giderlerdir. Bu giderler; direkt ilk madde ve malzeme, direkt işçilik ve genel üretim giderleri olarak da bölümlenebilir.

Üretim faaliyetlerinin yerine getirilmesi için yapılan;

- İlk madde ve malzeme, ↗ Direkt İMM ise 710'da
↘ Endirekt İMM ise 730'da
- İşçi ücret ve giderleri, ↗ Direkt İşçilik ise 720'de
↘ Endirekt İşçilik ise 730'da
- Memur ücret ve giderleri,
- Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler,
- Çeşitli giderler,
- Vergi, resim ve harçlar,
- Amortismanlar ve tükenme payları ve
- Finansman giderleri

730'da

Hizmet
İşletmesi
ise
740'da

İşletmenin üretim giderlerini oluşturur.

12

B - İŞLETME FONKSİYONLARINA GÖRE

3. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri

İşletmenin faaliyet konusu olan mamul ya da hizmet üretildikten sonra alıcılara ulaşılan kadar yapılan giderlerdir.

Pazarlama, Satış ve Dağıtım faaliyetlerinin yerine getirilmesi için yapılan;

- İlk madde ve malzeme,
- İşçi ücret ve giderleri,
- Memur ücret ve giderleri,
- Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler,
- Çeşitli giderler,
- Vergi, resim ve harçlar,
- Amortismanlar ve tükenme payları ve
- Finansman giderleri

760'da

İşletmenin pazarlama, satış ve dağıtım giderlerini oluşturur.

13

B - İŞLETME FONKSİYONLARINA GÖRE

4. Satın Alma (Tedarik) Giderleri

İşletme faaliyetleri için satın alınan veya satılmak üzere satın alınan varlık ve hizmetlerin alımı için yapılan giderlerden oluşur.

14

C – GİDER MERKEZLERİNE GÖRE

1. Esas Üretim Gider Yerleri

- KBB polikliniği giderleri,
- Kardiyoloji polikliniği giderleri,
- Pediatri polikliniği giderleri,
- KBB servisi giderleri,
- Kardiyoloji servisi giderleri,
- Pediatri servisi giderleri gibi.

15

C – GİDER MERKEZLERİNE GÖRE

2. Yardımcı Üretim Gider Yerleri

- Laboratuvar birimi giderleri,
- Röntgen birimi giderleri,
- Tomografi birimi giderleri gibi

16

C – GİDER MERKEZLERİNE GÖRE

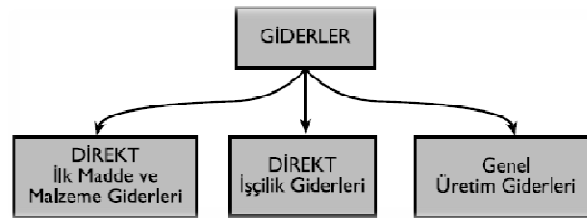
3. Yardımcı (Destek) Hizmet Gider Yerleri

- Başhekimlik giderleri,
- Finansman birimi giderleri,
- Kalite birimi giderleri,
- Hasta kabul birimi giderleri,
- Ev idaresi birimi giderleri,
- Yemekhane giderleri gibi

17

D – YÜKLENME BİÇİMİNE GÖRE

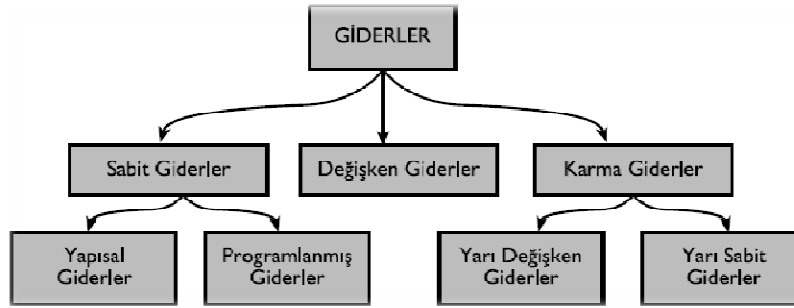
1. **Direkt Giderler** : Mamul, hizmet ya da gider yeri maliyetine doğrudan doğruya yüklenebilen giderlere direkt giderler denir. Örneğin; direkt ilk madde ve malzeme giderleri ve direkt işçilik giderleri gibi.
2. **Endirekt Giderler**: Direkt giderler dışındaki tüm giderlerdir. Bunlar mamule, hizmete ya da gider yerine ancak dolaylı yollardan yüklenirler. Bu giderlerin yüklenmesinde dağıtım ölçütleri kullanılır.

18

E – FAALİYET HACMİ İLE İLİŞKİLERİNE GÖRE

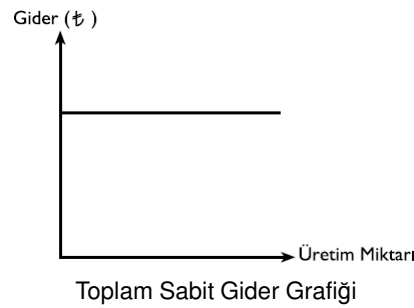
- Giderlerin üretim hacmine göre sınıflandırılmasında giderin faaliyet ya da üretim miktarıyla birlikte değişip değişmedikleri dikkate alınır.
- Giderler; sabit giderler, değişken giderler ve karma giderler olarak sınıflandırılır.

19

E – FAALİYET HACMİ İLE İLİŞKİLERİNE GÖRE

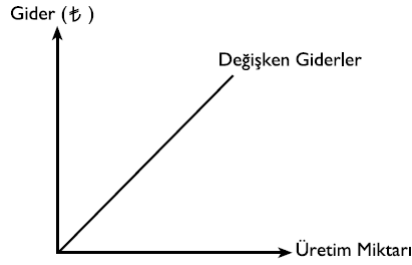
- Sabit Giderler:** Belirli bir zaman dönemi içinde faaliyet (üretim) hacminde meydana gelen değişimlerden etkilenmeyen giderlerdir. Üretim olmasa da katlanmak zorunda olunan giderlerdir.

20

E – FAALİYET HACMİ İLE İLİŞKİLERİNE GÖRE

2. **Değişken Giderler:** Değişken giderler, faaliyet hacmindeki değişikliklere bağlı olarak değişiklik gösteren giderlerdir.

Toplam Değişken Gider Grafiği

21

E – FAALİYET HACMİ İLE İLİŞKİLERİNE GÖRE

3. **Karma Giderler:** Bazı giderler ne tam anlamıyla sabit ne de tam anlamıyla değişkendir. Üretim aynı olsa da devam eder ancak üretim artarsa artış gösterebilir. Örneğin tamir bakım giderleri gibi.

a. **Yarı Değişken Giderler:**

b. **Yarı Sabit Giderler:**

22

F – KONTROL EDİLEBİLİRLİĞİNE GÖRE

İşletme içinde giderler, sorumlu kişi tarafından yönetilmesi durumuna göre ikiye ayrılmaktadır. Bunlar; kontrol edilebilen giderler ve kontrol edilemeyen giderlerdir.

- a. **Kontrol Edilebilen Giderler:** Bir gider kalemi, sorumlu yöneticinin karar ve faaliyetlerinden önemli derecede etkileniyorsa kontrol edilebilen giderdir.
- b. **Kontrol Edilemeyen Giderler:** Bir gider kalemi etkileyen tüm faktörlerin sorumlu yöneticinin kontrol etmesi mümkün değilse kontrol edilemeyen giderdir. Enflasyon nedeni ile malzeme giderlerinin artması gibi.

23

G – FİİLİ OLMA DURUMUNA GÖRE

- a. **Fiili Giderler:** Bu giderler tahakkuk etmiş, gerçekleşmiş giderlerdir.
- b. **Standart Giderler:** Faaliyet yapılmadan önce bilimsel yöntemlere göre belli koşullara göre gerçekleşmesi beklenen standart verilere göre hesaplanan giderlerdir.

24

